

ماه رسول مهر را دریابیم / اعمال و فضیلت‌های ماه مبارک شعبان

شعبان ماه بسیار شریفی است و به حضرت سید انبیاء صلی الله علیه و آله منسوب است و آن حضرت این ماه را روزه می‌گرفت و به ماه ...

شعبان ماه بسیار شریفی است و به حضرت سید انبیاء صلی الله علیه و آله منسوب است و آن حضرت این ماه را روزه می‌گرفت و به ماه رمضان وصل می‌کرد و می‌فرمود، "شعبان، ماه من است هر که یک روز از ماه مرا بگیرد بهشت برای او واجب می‌شود"

ایسنا نوشت: از حضرت صادق علیه السلام روایت شده است که چون ماه شعبان فرا می‌رسید امام زین‌العابدین علیه السلام اصحاب خود را جمع می‌نمود و می‌فرمود، "ای اصحاب من می‌دانید این چه ماهی است؟

این ماه شعبان است و حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌فرمود شعبان ماه من است پس در این ماه برای جلب محبت پیغمبر خود و برای تقرب به سوی پروردگار خود روزه بدارید. به حق آن خدایی که جان علی بن الحسین به دست قدرت اوست سوگند یاد می‌کنم که از پدرم حسین بن علی علیهما السلام شنیدم که فرمود شنیدم از امیرالمؤمنین علیه السلام که هر که روزه بگیرد در ماه شعبان برای جلب محبت پیغمبر خدا و تقرب به سوی خدا؛ خداوند او را دوست می‌دارد و در روز قیامت کرامت خود را نصیب او می‌گرداند و بهشت را برای او واجب می‌کند."

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، سپس از حضرت صادق علیه السلام و ایشان از امیرالمؤمنین علیه السلام نقل کرد که می‌فرمود: از زمانی که شنیدم منادی رسول خدا صلی الله علیه و آله ندا کرد در ماه شعبان، ترک نشد از من روزه شعبان و ترک نخواهد شد از من تا مدتی که حیات دارم ان شاء الله تعالی. سپس می‌فرمود که روزه دو ماه شعبان و رمضان توبه و مغفرت از خدا است.

روزه ماه شعبان؛

عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ : قَالَ صِيَامُ شَعْبَانَ ذَخْرٌ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَا مِنْ عَبْدٍ يَكْثُرُ الصَّوْمَ فِي شَعْبَانَ إِلَّا أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ مَعِيشَتِهِ وَ كَفَاهُ شَرَّ عَذْوِهِ وَ إِنْ أَذَتْهُ مَا يَكُونُ لِمَنْ يَصُومُ يَوْمًا مِنْ شَعْبَانَ أَنْ تَجِبَ لَهُ الْجَنَّةُ

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: روزه شعبان ذخیره روز قیامت بنده است و هر بنده ای که در ماه شعبان زیاده روز بگیرد خداوند امر معیشت او را سامان بخشد و شر دشمن را از او دفع کند . (وسائل الشیعه ج : 10 ص 505)

* بهترین اعمال ماه شعبان؛

از روایات استفاده می‌شود که بهترین دعاها و ذکرها در این ماه استغفار است و هرکه هر روز از این ماه هفتاد مرتبه استغفار کند مثل آنست که هفتاد هزار در ماههای دیگر استغفار کند.

* اعمال ماه شعبان؛

اعمال این ماه شریف بر دو قسم است اعمال مشترکه و اعمال مختصه.

اعمال مشترکه ماه شعبان؛

اول: هر روز هفتاد مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ اَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ

دوم: هر روز هفتاد مرتبه بگوید اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ اَتُوبُ إِلَيْهِ.

سوم: تصدق کند در این ماه اگرچه به نصف دانه خرمایی باشد تا حق تعالی بدن او را برآتش جهنم حرام گرداند از حضرت صادق علیه السلام منقول است که از آن جناب سؤال کردند از فضیلت روزه رجب فرمود چرا غافلید از روزه شعبان، راوی عرض کرد یابن رسول الله چه ثوابی دارد کسی که یک روز از شعبان را روزه بدارد فرمود به خدا قسم بهشت ثواب اوست عرض کرد یابن رسول الله بهترین اعمال در این ماه چیست فرمود تصدق و استغفار هر که تصدق کند در ماه شعبان حق تعالی آن را تربیت کند همچنانکه یکی از شما شتر

بچه اش را تربیت می کند تا آنکه در روز قیامت برسد به صاحبش در حالتی که بقدر کوه اُحُد شده باشد.

چهارم: در تمام این ماه هزار بار بگوید لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا تَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ که ثواب بسیار دارد از جمله آنکه عبادت هزار ساله در نامه عملش بنویسند .

پنجم: در هر پنجشنبه این ماه دو رکعت نماز کند در هر رکعت بعد از حمد صد مرتبه توحید و بعد از سلام صد بار صلوات بفرستد تا حق تعالی برآورد هر حاجتی که دارد از امر دین و دنیای خود و روزه اش نیز فضیلت دارد و روایت شده که در هر روز پنجشنبه ماه شعبان زینت می کنند آسمانها را پس ملائکه عرض می کنند خداوند بیامرز روزه داران این روز را و دعای ایشان را مستجاب گردان و در خبر نبوی است که هر که روز دوشنبه و پنجشنبه شعبان را روزه دارد حق تعالی بیست حاجت از حوائج دنیا و بیست حاجت از حاجتهای آخرت او را برآورد.

ششم: در این ماه صلوات بسیار فرستد

هفتم: در هر روز از شعبان در وقت زوال و در شب نیمه آن بخواند این صلوات مَرْوِیّه از حضرت امام زین العابدین علیه السلام را:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ شَجَرَةِ الثُّبُورِ وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ

خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد درخت نبوت و جایگاه رسالت و محل رفت و آمد فرشتگان

وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ وَاهْلِ بَيْتِ الْوَحْيِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ

و معدن دانش و خاندان وحی خدایا درود فرست بر محمد و آل

مُحَمَّدٍ الثَّقَلَيْنِ الْجَارِيَةِ فِي الْبَحْرِ الْغَامِرَةِ يَاءَ مَنْ مَنْ رَكِبَهَا وَيَعْرِقُ

محمد کشتی جاری در اقیانوسهای بیکران ایمن شود هر که سوار آن کشی گردد و غرق شود

مَنْ تَرَكَهَا الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَاللَّازِمُ لَهُمْ

کسی که آن را واگذارد، هر که بر ایشان تقدم جوید از دین بیرون رفته و کسی که از ایشان عقب ماند به نابودی گراید ولی ملازم ایشان

لاحِقُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْكَهْفِ الْخَصِيِّنِ وَغِيَاثِ

به حق خواهد رسید خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد آن پناه گاه محکم و فریادرس

الْمُضْطَرِّ الْمُسْتَكَينِ وَمُلْجَأِ الْهَارِبِينَ وَعِصْمَةِ الْمُعْتَصِمِينَ اللَّهُمَّ

بیچاره درمانده و پناه گریختگان و دستاویز محکم برای وسیله جویان خدایا درود

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَوةً كَثِيرَةً تَكُونُ لَهُمْ رِضًا وَلِحَقٍّ

فرست بر محمد و آل محمد درود بسیاری که موجب خوشنودی ایشان گردد و حق

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اِدَاءً وَقِضَاءً بِحَوْلِ مِثْكَ وَقُوَّةِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

محمد و آل محمد اداء گشته و انجام وظیفه ما شده باشد به جنبش و نیروی تو ای پروردگار جهانیان

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الْأَبْرَارِ الْأَخْيَارِ الَّذِينَ

خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد آن پاکان نیکوکار برگزیده آن کسانی که

أَوْجَبْتَ حَقُّوْقَهُمْ وَفَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ وَوَلَّيْتَهُمُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

حقوقشان را واجب کردی و اطاعت و دوستیشان را فرض نمودی خدایا درود فرست بر

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَعْمُرْ قَلْبِي بِطَاعَتِكَ وَلَا تُحْزِنِي بِمَعْصِيَتِكَ

محمد و آل محمد و آباد کن دل مرا به اطاعت خود و به وسیله نافرمانیت رسوایم مکن

وَارْزُقْنِي مُوَاسَاةَ مَنْ قُتِرْتَ عَلَيْهِ مِنْ رَزْقِكَ بِمَا وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ

و روزی من گردان که کمک مالی دهم بر کسی که روزیت را بر او تنگ کردی بوسیله آنچه بر من فراخ گرداندی از

فَضْلِكَ وَتَشَرَّتْ عَلَيَّ مِنْ عَذَابِكَ وَأَحْيَيْتَنِي تَحْتَ ظِلِّكَ وَهَذَا شَهْرُ

فضل خویش و گستردی بر من از عدل خویش و مرا در زیر سایه ات زنده داشتی و این ماه

نَبِيِّكَ سَيِّدِ رُسُلِكَ شَعْبَانَ الَّذِي حَقَّقْتَهُ مِثْلَكَ بِالرَّحْمَةِ وَالرَّضْوَانِ

پیامبرت و آقای رسولانت ماه شعبان است که اطراف آن را به رحمت و خوشنودی خود پوشاندی

الَّذِي كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَدَّابُ فِي صِيَامِهِ

آن ماهی که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم کوشش بسیار داشت در روزه

وَقِيَامِهِ فِي لَيَالِيهِ وَأَيَّامِهِ بُخُوعاً لَكَ فِي إِكْرَامِهِ وَإِعْظَامِهِ إِلَى مَحَلِّ

و شب زنده داریش هم در شبها و هم در روزهایش بخاطر فروتنی در برابر تو در مورد گرمای داشتن و بزرگداشتنش هم چنان

حِمَامِهِ اللَّهُمَّ فَاعْتَا عَلَى الْإِسْتِنَانِ بِسُتْنِهِ فِيهِ وَتَيْلُ الشَّفَاعَةِ لَدَيْهِ

تا هنگام مرگش خدایا پس ما را کمک ده تا روش او را در این ماه پیروی کنیم و به شفاعتی که نزد او است برسیم

اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُ لِي شَفِيعاً مُشَقَّعاً وَطَرِيقاً إِلَيْكَ مَهِيْعاً وَاجْعَلْنِي لَهُ

خدایا قرار ده او را برای من شفيعی پذیرفته و راهی بسویت که همواره باشد و مرا پیرو او گردان

مُتَّبِعاً حَتَّى الْقَاكَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَنِّي رَاضِياً وَ عَنْ دُؤُوبِي غَاضِياً قَدْ

تا به جایی که در روز قیامت تو را در حالی دیدار کنم که از من خوشنود باشی و گناهانم را نادیده گیری

أَوْجَبْتَ لِي مِثْلَ الرَّحْمَةِ وَالرَّضْوَانِ وَأَنْزَلْتَنِي دَارَ الْقَرَارِ وَمَحَلَّ الْأَخْيَارِ

و برای من واجب کرده باشی از جانب خود رحمت و خوشنودی را و مرا در خانه همیشگی (بهشت جاویدان) و منزلگاه نیکان فرود آری

* روزه دوشنبه و پنج‌شنبه؛

روزه دوشنبه و پنج‌شنبه این ماه برای حوائج دنیا و آخرت نافع است.

در هر پنج شنبه این ماه، دو رکعت نماز کند در هر رکعت بعد از حمد صد مرتبه توحید و بعد از سلام صد بار صلوات بفرستد. و روزه اش نیز فضیلت دارد و روایت شده که در هر روز پنج شنبه ماه شعبان زینت می کنند آسمانها را پس ملائکه عرض می کنند خداوند بیامرزد روزه داران این روز را و دعای ایشان را مستجاب گردان.

یکی از اعمالی که در این ماه مورد تاکید قرار گرفته فرستادن صلوات است که در روایات بسیار مورد تاکید قرار گرفته است.

* دعای جمعه آخر ماه شعبان؛

از روز جمعه آخر ماه تا آخر ماه (این دعا را) بخواند: اللهم ان لم تكن غفرت لنا فيما مضى من شعبان فاعف لنا فيما بقي منه .

* بعضی از اعمال روزها و شبهای ماه شعبان؛

روز اول: روزه اش فضیلت دارد و وارد شده که بهشت برای او حتما واجب می گردد.

روز سوم: روز مبارکی است و موافق مشهور روز ولادت با سعادت حضرت سیدالشهداء علیه السلام در مدینه منوره و در سال سوم هجری است، روزی است که ملائکه آسمانها به تهنیت پیامبر صلی الله علیه و آله به این مولود مسعود آمدند و از خاک قبرش برای جدش آوردند و آن جناب را تعزیت نیز گفتند و فطرس ملک یا (دردائیل) پناه به آن طفل معصوم و امام مظلوم برد و حق تعالی او را ببخشید و به جای خودش برگردانید.

برای روز سوم چند عمل است:

1- روزه، 2- خواندن دعای: اللهم انی اسئلك بحق المولود فی هذا الیوم ...، 3- خواندن دعای (اللهم انت متعالی المکان ..) و این آخرین دعائی است که حضرت امام حسین علیه السلام خواندند در آن روزی که کفار دور او را احاطه کرده بودند

و علماء این دعا را از دعاهای روز سوم این ماه گرفته اند و بدان که سه دعا نقل شده که امام حسین علیه السلام هر سه را در روز عاشوراء خواندند.

اول دعائی است که در وقت صبح عاشوراء خواندند و دست به درگاه الهی بلند کرد و فرمود: (اللهم انت ثقتی فی کل کرب ...

دوم این دعا است که تعلیم امام زین العابدین علیه السلام فرمود در آن روز در وقتی که آن حضرت را (خون) در برگرفت و خونها از بدن مبارکش می جوشید: بحق یس و القرآن الحکیم و بحق طه و القرآن العظیم یا من یقدر علی حوائج السائلین یا من یعلم ما فی الضمیر یا منفس عن المکروبین یا مفرج عن المغمومین یا راحم الشیخ الکبیر یا رازق الطفل الصغیر یا من لا یتحتاج الی التفسیر صل علی محمد و آل محمد و افعل بی کذا و کذا.

شب سیزدهم: اول لیالی بیض است و کیفیت نماز امشب و دو شب بعد در ماه رجب گذشت.

شب نیمه شعبان؛

شب بسیار مبارکی است و بعد از شب قدر افضل لیالی است و حق تعالی بفضل خویش در این شب به بندگان خود عطا مرحمت فرماید و گناهان ایشان را بیامرزد و سائلی را از درگاه خویش رد نکند مگر آنکه معصیتی از خدا طلب نماید و روایت است که؛ از اول این شب تا آخر آن از جانب حق تعالی ندا می رسد که آیا استغفار کننده ای هست که طلب آمرزش کند از گناهان خود تا من او را بیامرزم آیا کسی هست که طلب روزی کند تا من او را روزی دهم.

و از جمله برکات این شب مبارک آن است که ولادت با سعادت سلطان عصر امام زمان ارواحنا له الفداء در سحر این شب (در) سال 255 (دویست و پنجاه و پنج) در سرمن رای (سامراء) واقع شده و باعث مزید شرافت این لیل مبارکه شده

* اعمال شب نیمه شعبان؛

1- غسل است که باعث تخفیف گناهان می شود.

2- احیاء این شب است به نماز و دعا و استغفار چنانچه امام زین‌العابدین علیه السلام عمل می‌نمودند.

3- زیارت حضرت امام حسین علیه السلام است که افضل اعمال این شب و باعث آمرزش گناهان است و روح صد و بیست چهار هزار پیامبر زیارت کند آن جناب را در این شب، و اقل زیارت آن حضرت آن است که به بامی یا صحنی باز در آید و به جانب راست و چپ خود نظر کند پس سر به جانب آسمان کند، پس زیارت کند آن حضرت را به این کلمات: السلام علیک یا ابا عبدالله السلام علیک یا بن رسول الله السلام علیک و رحمه الله و برکاته. و هر کس در هر کجا که باشد در هر وقت که آن حضرت را به این کیفیت زیارت کند امید است که ثواب حج و عمره برای او نوشته شود و ما دو زیارت مخصوص این شب را در هدیه (الزائرین) ذکر نمودیم.

4- بخواند صلوات هر روز را که در وقت زوال می‌خواند.

5- دعای کمیل است که ورودش در این شب است و در شبهای جمعه نیز خوانده می‌شود.

6- آن که بگوید هر یک از اذکار 171#& سبحان الله، الحمد لله، الله اکبر و لا اله الا الله» را صد مرتبه که سبب آمرزش گناهان و برآمدن حوائج است.

7- شیخ و کفعمی فرموده بخواند دعای: الهی تعرض لک فی هذا الليل المتعرضون .. و این دعایی است که شبها در عقب نماز شفع خوانده می‌شود.

8- نماز جعفر انجام دهد چنانکه شیخ از حضرت امام رضا علیه السلام روایت کرده

9- انجام دهد نمازهای این شب را و آنها بسیار است از جمله چهار رکعت است که سی نفر از اصحاب صادق علیه السلام به این طریق از آن حضرت روایت کرده اند، در هر رکعت بعد از حمد صد مرتبه توحید بخواند و بعد از نماز بخواند:

اللهم انی الیک فقیر و من عذابک خائف و بک مستجیر رب لا تبدل اسمی و لا تغیر جسمی رب و لا تجهد بلائی و لاتشمت بی اعدائی اعوذ بعفوک من عقابک واعوذ برحمتک من عذابک و اعوذ برضاک من سخطک و اعوذ بک منک جل ثناوک انت کما اثنت علی نفسک و فوق ما یقول القائلون فیک.

* روز نیمه شعبان؛

در سال 255 هجری قمری در این روز ولادت با سعادت امام زمان حضرت حجه ابن الحسن بن علی عسکری - صلوات الله علیه و علی آبائه - واقع شده و والده ما جداهش حضرت نرجس خاتون از اولاد حواری حضرت عیسی علیه السلام است.

مستحب است در هر زمان زیارت امام زمان علیه السلام و مستحب است در وقت زیارت آن حضرت دعا نمودن برای تعجیل در فرج آن بزرگوار و مؤکد است زیارت ایشان در سرداب امام زمان علیه السلام در شهر سامراء و به یقین روزی ظهور و حکومت آن حضرت واقع خواهد شد و زمین را پس از آن که از ستم و بیداد پرگشته پر از عدل و قسط خواهد نمود.

و در توقیع شریف حضرت عسکری علیه السلام است برای علی بن بابویه قمی آمده: (و علیک بالصبر و انتظار الفرج فان النبی صلی الله علیه و آله قال: (افضل اعمال امتی انتظار الفرج) (یعنی بر تو باد به صبر و انتظار کشیدن برای فرج، که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: بهترین اعمال امت من (انتظار فرج) است).